

4 - Estètica i composició de la fotografia

La composició és l'estructura del llenguatge visual que ens permet comunicar un missatge. És la disposició dels elements en l'espai, la relació que existeix entre ells, i entre ells i l'entorn. La composició en la fotografia és el procés mitjançant el qual el fotògraf situa i disposa els elements dintre de l'espai de la fotografia de manera que expressi l'objectiu proposat.

El llenguatge fotogràfic i la seva composició ens poden ajudar a fer fotografies artístiques de gran expressió. Per treure partit d'una foto es necessita conèixer bé tots els principis de la composició.

1. Enquadrament

És l'espai visual que la càmera capta i és el principi de la composició. Enquadrar és l'acció de seleccionar, a través del visor, allò que el fotògraf vol captar en la fotografia. És decidir quins límits tindrà la fotografia i quins elements apareixeran a la imatge. En el moment d'escollir l'enquadrament ja comença a compondre's la imatge, i per tant a "descriure" el missatge.

Amb la càmera digital es tendeix a enfocar i disparar molt ràpidament sense pensar quins elements tenim dins de la imatge, amb la qual cosa correm el risc de fer una presa dolenta. Cal decidir quins elements entren a l'escena i quins no. Només fotografiarem els elements que ens ajudin a comprendre el tema de la foto.

Generalment, un objecte centrat al mig de la foto aconsegueix un resultat acceptable, però descentrar-lo pot resultar interessant si volem desviar l'atenció cap a la resta de la foto, ressaltar altres elements de la imatge o crear-hi un efecte visual.

el mateix objecte amb enquadraments diferents

En el moment de fer la fotografia, hem de decidir-ne la posició, l'angle de presa i la distància. Podem fer-la en horitzontal, de forma apaïsada, o vertical segons el format que vulguem. Comprovarem si tot el que apareix en el visor és necessari per a la fotografia. Si hi ha alguna cosa que no l'afavoreix, podem canviar-ne la posició o esperar a millors condicions.

2. Tema, punt d'interès i punt de vista

Quan parlem del **tema** d'una fotografia, ens referim al contingut de la fotografia i no al gènere fotogràfic al qual pertany (retrat, paisatge, reportatge...). Abans de fer la fotografia hem de decidir concretament què és el que volem fotografiar i quin és el nostre **punt d'interès**, és a dir, què és el que realment volem captar en aquesta imatge.

Normalment els plànols generals no ajuden a definir ben bé el tema o motiu, perquè captem més informació que la que cal. Molts usuaris acostumen a fer les fotos de lluny i amb zoom. Si ens acostem i evitem els fons confusos podrem donar més protagonisme al motiu, com és el cas dels retrats. Normalment una presa de foto propera a l'objecte o motiu dóna sensació de proximitat i espectacularitat, i centra l'atenció de l'espectador.

Una vegada hem decidit quin és el nostre punt d'interès hem de decidir des de quin **punt de vista** l'observarem. Només una variació en l'angle de visió o de distància poden produir un missatge completament diferent.

Quan fem una fotografia en **paral·lel** o frontalment la distorsió de la perspectiva s'anul·la i els objectes apareixen molt similars a la realitat. Quan el subjecte es troba per sota del nostre angle visual i hem d'inclinar la càmera cap avall diem que fem un **picat**, la qual cosa provoca distorsió de la perspectiva. Quan el subjecte es troba per damunt del nostre angle de visió i hem d'inclinar la càmera cap amunt, estarem fent un **contrapicat**.

3. Profunditat de camp

El control de la profunditat de camp ens permet realçar els subjectes importants de la fotografia, suprimir-ne els detalls que no tinguin importància i suggerir-ne l'entorn.

La profunditat de camp comprèn les distàncies entre els objectes més propers i els més llunyans que poden ser enfocats a la imatge. Cal que aquest dos entrin dins de l'enfocament. En una imatge un objecte petit pot mostrar llunyania al costat d'un de gran que mostri proximitat.

La majoria de càmeres del mercat tenen l'opció d'autofocus AF. Per poder enfocar manualment els objectes o bloquejar els objectes enfocats, cal que activeu l'opció de focus manual MF o que bloquegeu l'autofocus.

4. La composició de la fotografia

Definim com a composició la distribució en l'espai dels objectes en una imatge. De vegades no tenim objectes físics a la imatge, però sí d'imaginariis com pot ser un pla, un punt, una línia imaginària o els eixos de simetria d'una imatge.

Hi ha una sèrie de regles que cal seguir si volem fer una bona composició en la imatge, aclarint el missatge o reforçant el tema.

La situació del motiu dins l'enquadrament ja decideix la composició de la imatge. Situar-lo en el centre, com ja hem comentat anteriorment, no ha de ser la millor solució. Moltes càmeres tenen el punt d'enfocament al centre del visor, i això fa que facin fotografies centrades, però evitar

espais buits dins de la composició o situar el motiu a una banda fan les fotografies més interessants.

De fet una bona fotografia és la combinació de molts elements alhora. Però abans de combinar-los, anem a desglossar-los primer.

El pla

Malgrat que una imatge pot suggerir volum, la fotografia és plana i manté tots els seus elements compositius en dos dimensions. És més, l'enquadrament no és quadrat sinó rectangular, i per tant podem canviar de format horitzontal a vertical segons el nostre gust.

Generalment, un format vertical és molt més atractiu al primer impacte visual, és a dir, que entre un rectangle horitzontal i un altre vertical la vista se sent atreta pel segon abans que pel primer. Per aquesta raó la majoria dels cartells es dissenyen en vertical. Però un format horitzontal pot adequar-se millor si s'enquadren millor els elements d'una imatge. L'elecció queda, doncs, al vostre criteri, sempre que el canvi de format resulti positiu tant en la composició com en la força estètica i expressiva de la fotografia.

El punt

És la unitat més simple de la composició visual. No es pot col·locar cap element dintre del pla sense afectar la composició i el missatge, per molt petit que sigui. Un punt a la composició pot ser qualsevol element destacat de la imatge, com una taca o un punt fort d'interès visual.

La situació d'aquest punt o de diversos punts dins l'enquadrament afecta directament la percepció de la fotografia. Un punt al centre geomètric, en mantenir una relació similar amb totes les línies de contorn de l'enquadrament, crea una uniformitat que anul·la la tensió, i per tant provoca passivitat davant la imatge. Un punt al marge inferior de l'enquadrament ens dóna sensació estàtica, sembla que el punt està reposant sobre de la base. En canvi, la cantonada superior dreta de l'enquadrament és summament forta en el llenguatge visual.

En general, si volem definir un motiu concret, no ha de tenir altres punts d'interès que li restin protagonisme. De vegades ens pot interessar incloure'n altres per contrastar o comparar. Però saber combinar més d'un punt d'interès en la imatge és una situació més complexa, que necessita de més elements per a la seva definició.

La línia

Està considerada com a tercer element bàsic de composició, però en termes estrictes és anterior al pla, perquè aquest últim també està format per un conjunt de línies, i a la vegada una línia està formada per la unió de dos o més punts.

Les línies poden estar presents en la imatge o existir implícitament unint-ne els elements constituents. En pot ser una o en poden ser diverses, es poden creuar i poden ser rectes o no.

Les línies rectes es poden ubicar horitzontals, verticals o obliqües. Les horitzontals mostren passivitat, les verticals, dinamisme i les obliqües (o

diagonals) són un punt entremig i depenen de la inclinació. Les línies verticals i diagonals afegeixen dinamisme a l'escena i condueixen la mirada de l'espectador cap a un punt determinat de la imatge. Les línies horitzontals donen sensació de tranquil·litat, estabilitat i immobilisme.

Les línies corbes mostren una sensació de lleugeresa que els dona la direcció variable de cadascuna de les parts. La sensació de moviment sol ser menor que la de la línia vertical, però és més suau, constant i sinuosa. En el cas de les espirals, la sensació de moviment és contínua i indefinida.

En una composició, les línies poden actuar de diverses maneres. Poden penetrar la nostra visió en la fotografia, poden guiar la nostra vista a un punt determinat, poden actuar d'eix de simetria, o dividir la imatge en parts. Vegem-ho a l'apartat següent.

5. Segmentació espacial del format

Per començar a disposar els elements que componen el missatge visual, es poden ubicar diferents segments del pla segons normes compositives que ens proporcionen harmonia, equilibri i balanç. Hi ha normes o segmentacions bàsiques com a suport a la composició.

Simetria/Asimetria

La manera més primitiva per aconseguir el balanç és ubicar elements similars d'un costat i de l'altre. En dividir l'espai visual del format en dues parts iguals i en prendre la línia que les separa com a base de la composició, obtenim un equilibri visual molt estàtic i ferm. La simetria simple és aquella que divideix l'espai en dues zones iguals, horitzontals, verticals o diagonals. Però podem fer fotografies amb més d'un eix de simetria.

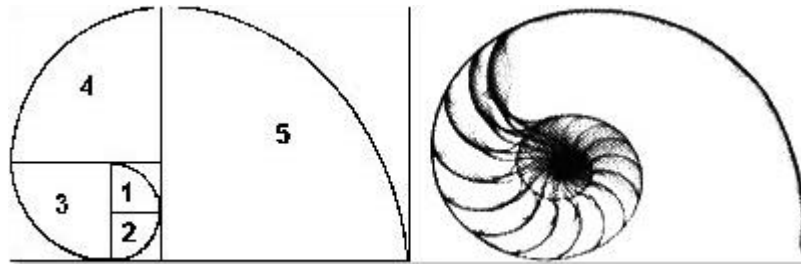

La asimetria crea una tensió que provoca una sensació d'inestabilitat (contrària a la simetria) i, per tant, de moviment o desequilibri. A més, es considera que les fotografies asimètriques tenen més força expressiva. No pel fet de ser asimètrica hem de desequilibrar-ne la imatge. Segons la mida, els colors i la distància dels elements podem aconseguir-ne un equilibri o un altre.

Secció àuria o llei de terços

Per aconseguir una composició harmoniosa que no estigui basada en la simetria, els grecs utilitzaren, en la seva arquitectura principalment, la secció àuria. És una proporció de les formes que, en dividir una línia en dos parts, la part més petita és proporcional a la més gran, i també ho és, a la línia total. És una proporció, molt estudiada a la història, basada en formes naturals com el cargol *nautilus*, la estrella de mar o el mateix cos humà, i en figures geomètriques com el pentàgon.

Hi ha mètodes geomètrics i matemàtics per calcular aquesta proporció, però, com que a la fotografia no és possible fer càlculs geomètrics exactes i molt menys matemàtics, hi ha una forma pràctica d'aplicar la secció àuria i llei de terços. Aquesta consisteix a dividir visualment l'enquadrament de l'escena en terços, ja sigui amb línies verticals o horitzontals.

Aquesta segmentació per terços proporciona una composició harmoniosa i balancejada que facilita la disposició dels elements en la imatge. A més, els punts o interseccions que formen aquestes línies també són guies per punts d'interès, línies, plans i pas de diagonals i corbes.

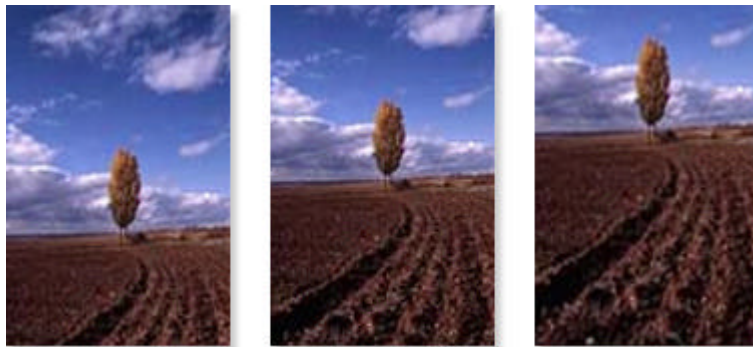

Ja sabem doncs normes de composició, que no tan sols s'apliquen a la fotografia sinó també a altres arts com el cine, la pintura, l'escultura, el disseny i l'arquitectura.

Consells pràctics

Hi ha altres normes pràctiques a la fotografia pel que fa a composició i enquadrament, que faran treure millors resultats de les nostres fotografies, però totes es basen en els principis anteriors.

La regla de l'horitzó ens recomana de no situar l'horitzó d'una fotografia en la línia horitzontal central, sinó en una línia de terç horitzontal. Si situem l'horitzó a la línia superior, estarem donant més importància a la part inferior de la imatge. Si el situem a la línia de terç inferior donarem més importància a la part superior.

La regla de la mirada ens aconsella col·locar el personatge en la part contrària de la mirada, amb la qual cosa es deixa espai lliure cap a on mira. Situem el personatge en una línia de terç. En el cas de retrats de prop, intentarem situar els ulls del model en una d'aquestes línies de terços.

La regla del moviment ens diu que si fotografiem un objecte en moviment, cal que el situem entrant a la escena i no sortint-ne. Situant el motiu en una línia de terç, agafarem pels altres dos costats l'espai que recorrerà.

6. La llum

Un dels aspectes més importants i que de vegades no podem controlar és la llum que rep l'escena que volem fotografiar. Una llum favorable pot potenciar-la, mentre que una llum desfavorable pot arruïnar-la. El fotògraf cal que domini el control de la llum adaptant-se a les diferents condicions de llum ambient, ja sigui natural o artificial, per treure'n major profit en cada situació.

La llum natural

És la llum que proporciona el sol. La llum diürna no és una font d'il·luminació constant, sinó que canvia de direcció a mesura que avança el dia. Tampoc no és constant durant un any, i també canvia al pas de les estacions i segons la latitud i les condicions meteorològiques o climàtiques. Aquest fet pot provocar una profunda alteració de les formes i els tons de les escenes canviant de forma i posició les ombres i l'angle en què la llum incideix en l'escena.

Una il·luminació frontal desvetlla els detalls, però redueix la sensació de profunditat i relleu de les formes. Una il·luminació obliqua o lateral revela la textura i les formes. El contrallum emfatitza les formes o produeix siluetes. La qualitat de la llum depèn de la seva força i direcció.

La **llum forta** i directa sol ser molt dura: produeix ombres negres i molt retallades. Llums altes i brillants modelen les formes vigorosament. La llum adquireix major duresa en els dies d'estiu, al migdia, en punts molt alts o a prop de l'equador.

La **llum tova** és aquella que no produeix gaires ombres, que aconsegueix tons suaus i difuminats. La llum reflectida o difusa és més suau. Produeix ombres dèbils i de contorns poc delimitats, i també llums altes, amples i suaus.

Entre els aficionats es tendeix a fer fotos en dies de sol, però els dies plujosos, nuvolosos, ventosos o fins i tot amb boira poden ser excel·lents per fotografiar els motius amb una llum especial.

Llum i contrast

En fotografia diem que contrast és la diferència que hi ha entre les parts més il·luminades de l'escena i les menys il·luminades. Les fotografies poden tenir un contrast alt, baix o mitjà.

Les escenes de **contrast alt** són aquelles que tenen grans zones il·luminades amb grans ombres a causa de la llum forta. En les de

contrast baix hi ha poca diferència entre les zones més il·luminades i les menys il·luminades de la imatge, encara que ho estiguin poc o molt. Una escena de **contrast normal** o **mitjà** és aquella que les llums i les ombres es poden representar amb detall.

A la majoria de càmeres digitals, hi ha control de contrast, que permet canviar aquestes diferències d'il·luminació en una fotografia.

La llum artificial

La llum artificial no ens planteja els mateixos problemes que la natural, perquè és la llum produïda per l'ésser humà. Normalment la trobem en interiors o estudis fotogràfics i és contínua, sempre que no hi hagi fonts de llum natural com finestres que incideixin en l'escena.

La llum artificial ens ofereix moltes possibilitats a l'hora de manejar-la: podem pujar i baixar intensitats, direccionar-les o reforçar-les aconseguint efectes molt resolutius. Si voleu resultats segurs en la fotografia d'objectes i persones, comenceu per la llum artificial.

Balanç de blancs

Ens podem trobar moltes vegades que els colors d'una imatge no queden tal com nosaltres els veiem. Això és, en part, degut al tipus de llum que incideix en el motiu. Recordem que les càmeres digitals tenen un control de corrector de blancs, que varia la lluminositat dels colors del sensor, perquè la fotografia reflecteixi els colors reals de l'escena. Si canviem aquest corrector podem obtenir sensacions de color diferents.

Les més habituals són: sol (*fine*), bombeta (*incandescent*), fluorescent (*fluorescent*), núvol (*cloudy*) i flaix (*flash*).

El flaix

El flaix és una font de llum direccional i molt dura. Però, fins i tot els més potents, tenen un abast limitat. Els flaixos integrats a les càmeres digitals són d'escassa potència i estan dissenyats per cobrir distàncies molt curtes.

En interiors domèstics el flaix il·lumina una distància major que en exteriors nocturn, perquè les parets de les habitacions reboten part de la llum rebuda i contribueixen a l'eficàcia del flaix. Com més a prop us situeu del motiu, més llum rebrà.

En principi ens proporciona una llum directa i forta en entorns foscos, però de vegades ens pot produir efectes antiestètics: ombres dures, ulls vermells, reflexos a vidres i miralls, etc.

Les càmeres digitals acostumen a incorporar un control corrector d'ulls vermells.

7. Fotografia artística i el gènere

La fotografia, igual que d'altres arts, ha anat evolucionant des dels seus inicis i ha donat lloc a una gran diversitat d'estils fotogràfics. Recollim a continuació diversos gèneres fotogràfics que acostumen a utilitzar-se en la fotografia d'aficionat.

El retrat

El retrat fotogràfic és un gènere on s'uneixen una sèrie d'iniciatives artístiques que giren al voltant de la idea de mostrar qualitats físiques o morals de les persones que apareixen en les imatges fotogràfiques. Retrarar persones és molt habitual entre les expressions fotogràfiques.

S'acostuma a utilitzar primers plans –o primeríssims– per accentuar la textura i les expressions del personatges. Però també es poden fer retrats de bustos, plans intermedis o plans sencers.

Cal evitar la llum zenital, que provoca ombres desagradables als ulls, llavis i coll. També podeu canviar l'angle de visió normal per altres com: picats, contrapicats, perfils, etc. per obtenir resultats i perspectives més interessants.

Es poden millorar els resultats dels retrats, aplicant-hi la llei dels terços. En una fotografia vertical, es poden situar els ulls a l'alçada del terç superior del format. En un retrat horitzontal, especialment si el model mira cap a un dels costats, es pot desplaçar el cap al costat contrari de la mirada, i es pot deixar l'espai en la direcció de la mirada. Aquest tipus de preses acostumen a expressar més dinamisme i estètica que les preses centrades.

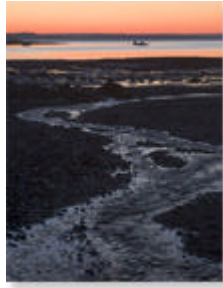
Si el color de la fotografia no us convenç, podeu fer-la en blanc i negre. Podeu obtenir ombres i textures molt més suaus i tranquil·les.

Eviteu els fons confusos i situeu el model sobre un fons llis i, si és possible, desenfocat. Intenteu que la expressió no sigui forçada, fent que el model estigui relaxat. Feu algunes preses per contrastar resultats i expressions.

El paisatge

Les meravelles de la naturalesa es troben entre els motius fotogràfics més populars, i a més se situen entre les coses més fàcils de fotografiar.

La llum serà un factor decisiu en el resultat de la foto. Intenteu escollir un dia amb cel blau i núvols blancs. Intenteu també buscar hores de llum òptimes, com els capvespres i les albes. Les tardes i primeres hores dels matins solen ser més suaus que els matins i migdies. Els sols baixos fan efectes d'ombra molt interessants. Aproveiteu aquestes llums per accentuar la diversitat de colors i formes que ens aporta la natura.

La línia més habitual en la fotografia de paisatges és l'horitzó. Procureu no inclinar-lo, mantenint-lo a nivell i situeu-lo a les línies dels terços, evitant dividir la foto per la meitat, a excepció, per exemple, del reflex d'un llac, on es poden aconseguir efectes interessants prescindint d'aquesta regla. Altres línies, les podem trobar en rius, camins, carreteres, tanques, vies de tren, fileres d'arbres... Les podeu utilitzar per tal que condueixin l'espectador a un punt d'interès, com pot ser una persona o un arbre, i les podeu fer servir, també, per referenciar el contrast de dimensions de l'objecte i del paisatge.

Utilitzeu l'obertura del diafragma o mode paisatge per poder enfocar la màxima profunditat de camp i veure nítida tota l'escena. No feu servir molt el zoom per poder obtenir d'aquesta manera vistes panoràmiques més grans.

Fotografia nocturna

La principal característica de les fotos nocturnes és la manca de llum, per això i com a norma general utilitzarem un temps d'exposició alt, amb una velocitat d'obturació lenta o mode nocturn. En aquest cas és molt aconsellable l'ús de trípode per evitar moure la càmera i que la imatge ens quedi moguda.

La millor hora per fer fotografies nocturnes és l'anomenada "hora blava", que comença uns 20 minuts després de la posta de sol i que dura uns altres 20 minuts. En aquest interval el cel presenta un to blau intens i una lluminositat equilibrada, molt recomanada per fer fotografia urbana de monuments, edificis i paisatges.

L'efecte de les llums en moviment com els cotxes, o l'efecte "d'estrella" que produeixen certes llums, resulta molt espectacular.

Fotografia i moviment

En la fotografia en moviment, podem fer les fotografies de dues maneres, o amb la càmera estàtica o amb la càmera en moviment. En tots dos casos, si volem congelar una imatge, haurem d'utilitzar una velocitat d'obturació ràpida, que s'aconsegueix amb l'opció de mode acció. Amb una velocitat més lenta aconseguirem l'efecte de desenfocament per moviment, amb el mode de càmera lenta.

Cal recordar el temps de retard de captura de les càmeres digitals, ja que us haureu d'anticipar al moment culminant de l'acció que vulgueu fotografiar.

Podeu utilitzar també la tècnica cinematogràfica de l'"escombrat", que consisteix a seguir amb la càmera el moviment del motiu. Aconseguireu un motiu enfocat, desenfocant, per moviment, el fons...

També hi ha una regla de composició per al moviment quan fotografiem objectes mòbils. Es tracta que els captem entrant a la foto i no sortint-ne.

El reportatge

El reportatge fotogràfic no és ben bé un gènere de la fotografia sinó una manera d'explicar una història amb fotografies. Es poden barrejar gèneres, tècniques i motius diferents respecte a un tema en particular.

És el resultat d'elaborar un conjunt d'imatges, tècnicament bones, amb atractiu visual, i que narrin amb bon encert una història, cosa que no és fàcil. El paper del fotògraf ha de ser una mica periodístic. Es poden fer reportatges socials, urbans, arquitectònics, periodístics, d'animals, flors...

Aquí es mesclen moltes tècniques i molts temes. El procés de fer una fotografia de qualitat porta temps, paciència i estudi de l'escena, la llum... En resum, s'han d'aplicar coneixements tècnics, artístics i periodístics.

En un reportatge, s'ha d'escollir bé el tema a seguir. Si no es té clar des del principi, és molt fàcil perdre's i explicar una altra història diferent de la que teníem prevista inicialment.

Un reportatge és una visió subjectiva i molt personal. Pot no tenir més finalitat que la satisfacció pròpia, però normalment haurem d'acotar el nostre treball. Hem de tenir clars els nostres límits per tal de no allunyar-nos de la intenció inicial.

Si no coneixem en profunditat el tema que es tracta en el reportatge, haurem d'estudiar-lo i documentar-nos. D'aquesta manera, ens podrem centrar en allò que realment ens interessa.

Obtenir un conjunt d'imatges que expliquin amb claredat i interès visual una història, gairebé mai no és producte de la casualitat, sempre hi ha al darrere un treball anterior i posterior a la presa de fotografies. Això allarga molt la elaboració completa d'un reportatge.

8. Consells pràctics

Llegiu-vos atentament les instruccions de la vostra càmera i informeu-vos bé de les característiques abans de comprar-ne una, de nova. Utilitzeu la càmera amb freqüència i adquirireu el domini necessari amb la pràctica.

Realitzar fotografies de gran qualitat visual, normalment no es fa en un instant. Fins i tot les fotos instantànies també necessiten d'un moment previ d'estudi de la llum, l'escena, la velocitat... Per tant si volem fer fotos bones, caldrà tenir paciència, practicar, fer proves, saber treure profit de la nostra càmera. No us desanimeu, el món de fotografia és molt agraït.

És bàsic que mantingueu molt ben agafada la càmera mantenint el pols, si no, feu servir trípode o una base per sostenir la càmera. Ajudeu-vos de les marques del visor per fer un bon enquadrament de l'escena. Estudieu els elements que la componen, els espais i relacions entre ells i escolliu-ne la millor opció. Si cal tireu més d'una foto del motiu, segur que, de moltes, n'hi haurà algunes, de bones.

Si heu d'estar molt de temps fent fotografies com en un reportatge, unes vacances o un viatge, assegureu-vos de portar el material extra necessari com carregadors de bateries, targetes d'emmagatzematge, etc. També és important l'estalvi de la bateria. Les pantalles LCD i el flaix consumeixen gran quantitat de bateria, que podem evitar fent-los servir només quan sigui estrictament necessari. No deseu la càmera en llocs molt humits ni exposats directament als raigs del sol o al costat de fonts de calor.

En les fotografies de presa de retrat en primer pla, eviteu els fons confusos i situeu el model sobre un fons llis i, si és possible, desenfocat. Intenteu que estigui relaxat evitant que se senti incòmode. Si el capteu en un moment de distracció o fent alguna acció podreu treure'n resultats més naturals i molt expressius.

Utilitzeu les regles dels terços, la regla de la mirada i la del moviment sempre que pugueu. Segur que n'obtindreu bons resultats. Si el tema val la pena, feu-ne diverses preses.

Acosteu-vos el màxim possible per fer fotografies, no abuseu del zoom, ni de bon tros del zoom digital, se'n perd bastant resolució. Si voleu fer fotografies de molt a prop, com textures, haureu de saber la distància mínima d'enfocament de la càmera. Hi ha accessoris per a algunes càmeres com objectius macros i teleobjectius per fer fotografies de molt a prop i de més lluny respectivament.

Escolliu les millors hores de llum que solen ser les albes, primeres hores del matí, les tardes, els vespres i els capvespres. Les hores fortes de sol produeixen ombres molt fortes i directes no desitjades. Si sou en un interior i teniu poca llum, podeu utilitzar focus de llum artificials alternatius al flaix.

A les fotografies urbanes, d'edificis i monuments, intenteu treure de l'escena cables, arbres o elements que puguin espatllar la foto. En edificis i monuments alts, de vegades no podem allunyar-nos-en prou per enquadrar-los, aleshores podem inclinar la càmera cap amunt agafant-los en un pla contrapicat. Podeu incloure persones o objectes que destaquin la magnitud del motiu. Si són persones resulta interessant que dirigeixin la mirada cap al motiu. Podeu jugar horitzontalment i verticalment amb el format. Si podeu accedir als llocs més alts obtindreu millors perspectives.

A les fotografies d'acció o moviment com els esports, us heu d'anticipar a l'acció. Amb diferents velocitats d'obturació obtindreu resultats molt suggestius. Podeu dur a terme tècniques com "l'escombrat" disparant la càmera sense deixar de seguir el motiu. Amb il·luminació molt escassa podeu utilitzar el flaix per congelar el moviment. És més fàcil agafar el moviment que va en la direcció de l'objectiu de la càmera que el moviment que va en la que el creua.

Per fotografiar animals heu de tenir en compte que es mouen amb molta facilitat. Els animals domèstics i en captivitat estaran acostumats a la presència humana i podreu treure'n bons resultats de prop amb velocitats d'obturació altes. Si els animals estan en llibertat a la natura, no ens podem acostar gaire sense que s'espantin i haurem d'utilitzar-hi zoom.

Segur que seguir aquests consells i posar-los en pràctica farà que s'apreciïn més les nostres fotografies. Animeu-vos a millorar i a treure profit de les vostres experiències. De vegades els resultats obtinguts no superen les nostres expectatives. La imatge digital té l'avantatge de poder-se visualitzar ràpidament i poder corregir errors sobre la marxa. Però també té l'avantatge de poder-se manipular amb certa facilitat i, amb els coneixements i programari necessaris, encara podem millorar-ne els resultats. Parlarem més endavant del tractament i retoc fotogràfic, de les eines d'edició i millora de les imatges digitals.